

CASE STUDY #3
Mô hình tích hợp gia tăng giá trị cho nông nghiệp sạch:
SỨC KHỎE - GIÁO DỤC - NÔNG NGHIỆP

Nguyen Thi Dung
Nha Trang University, Vietnam
Email: dungnt@ntu.edu.vn

Ngành nông nghiệp của Khánh Hòa nói riêng và Việt Nam nói chung gặp rất nhiều thách thức bởi sự ô nhiễm môi trường sản xuất, sức khỏe người nông dân suy giảm nghiêm trọng do quá trình canh tác sử dụng thuốc trừ sâu diệt cỏ rất nhiều. Dù đánh đổi cả môi sinh và sức khỏe bản thân, nhưng có một thực trạng đau lòng là giá nông sản vẫn rất rẻ. Năm nay, giá xoài thu tận vườn của người nông dân Khánh Hòa, chỉ dao động từ 5,000 – 7,000 VND/kg. Thêm vào đó, cơn sốt đất của chu kỳ 2020-2023 vừa qua đã khiến rất nhiều người nông dân bán đất đai, từ bỏ nông nghiệp. Những người còn lại cũng đối diện với rất nhiều khó khăn, từ bài toán sản xuất đến tiêu thụ.

Cùng với thực trạng sản xuất đó, thì niềm tin của người tiêu dùng cũng suy giảm nghiêm trọng vì đâu đâu cũng thuốc và thực phẩm được canh tác hóa học. Để mô hình nông nghiệp sạch có thể tạo ra giá trị, tạo dựng được niềm tin cho người tiêu dùng, thật không dễ dàng.

Vì vậy, tìm kiếm mô hình có thể gia tăng giá trị cho nông nghiệp sạch, thì chúng ta cần tiếp cận tư duy theo hướng nông nghiệp dịch vụ, tức là tích hợp các yếu tố dịch vụ gia tăng trong mô hình nông nghiệp sạch. Cụ thể, tác giả đã có thực nghiệm và đề xuất mô hình như sau:

- Sản xuất nấm sạch + thăm quan trải nghiệm hái nấm
- Vườn hữu cơ tích hợp với các workshop về nghỉ dưỡng chăm sóc sức khỏe

- Vườn hữu cơ thành các trạm học trải nghiệm cho trẻ em các cấp 1, 2, 3
- Sản xuất - chế biến các sản phẩm giá trị gia tăng, chế biến sâu như xoài sấy thay vì chỉ bán xoài tươi và bị thương lái ép giá.

Như vậy, khi tiếp cận với tư duy nông nghiệp dịch vụ chúng ta cần tạo thêm những điểm khác biệt mô hình như sau:

- Quy hoạch khu vực sản xuất và khu hậu cần dịch vụ cần phải đẹp, cuốn hút khách tham quan. Đây chính là điểm khác biệt lớn giữa mô hình sản xuất nông nghiệp sạch và mô hình nông nghiệp sạch dịch vụ. Việc quy hoạch thiết kế sản xuất cần chú ý cao đến tính thẩm mỹ, tính tiện ích cho các đối tượng khách thăm quan.
- Thay vì đi quảng bá xây dựng niềm tin về sản phẩm nông nghiệp sạch, chúng ta mời khách hàng trải nghiệm dịch vụ và tự kiểm chứng về độ tin cậy các sản phẩm nông nghiệp sạch mà chúng ta sản xuất - chế biến. Chính khách hàng sẽ là người quảng bá tin cậy và có sức mạnh trong việc xây dựng uy tín, niềm tin về độ chân thật, chất lượng, độ tin cậy, an toàn của sản phẩm nông nghiệp sạch cũng như mô hình của chúng ta.
- Tích hợp giá trị của giáo dục, chăm sóc sức khỏe vào mô hình nông nghiệp sạch. Khi sản xuất trồng trọt theo hướng sử dụng các chế phẩm sinh học lành tính (như Dasuki Farm), sử dụng phân bón hữu cơ, bạn đã tạo ra một môi trường trong lành rất phù hợp để tạo môi trường cho các khóa học trải nghiệm và các khóa học chăm sóc sức khỏe. Sau đại dịch covid, sức khỏe con người có phần suy giảm, vì vậy, những nơi có thể phục hồi chăm sóc sức khỏe là vô cùng cần thiết. Giá trị trong lành từ những khu vườn hữu cơ nếu biết khai thác sẽ đem đến những trải nghiệm tuyệt vời của khách hàng.

Cuối cùng, tạo thêm giá trị cho sản phẩm nông nghiệp bằng chính các sản phẩm chế biến sâu thay vì bán tươi. Điều này vừa gia tăng vòng đời sản phẩm nông nghiệp, giảm thiểu sự hư hỏng tự nhiên và gia tăng khả năng phân phối tới nhiều thị trường khách hàng hơn.

Để có thể gia tăng giá trị và phát triển bền vững nông nghiệp, ngoài tư duy nghiên cứu trong sản xuất nông nghiệp sạch, chúng ta cần mở rộng tích hợp tư duy sáng tạo, tư duy dịch vụ trong mô hình. Như vậy, mô hình sẽ đem đến cho thị trường, khách hàng nhiều trải nghiệm và giá trị gia tăng cho sản phẩm, giá trị gia tăng của mô hình đều được tăng trưởng.